

DOMOVINA

Oglasi:

Za 1 mm × 60 inseratnega stolpca mali 80 vinarjev, uradni 1-20 K, poslano, posmrtnice in reklame 2 K. Večkratne objave popust.

Izhaja ob ponedeljkih, sredah in petkih.

Upravništvo „Domovine“ v Ljubljani, Sodna ulica 6. Uredništvo „Domovine“, Miklošičeva c. 16, Tel. 72.

Naročnina:

Za celo „Domovino“ (trikrat na teden) mesečno 3 K, četrletno 9 K, polletno 18 K, celoletno 36 K. Petkova številka mesečno 1 K, četrletno 3 K, polletno 6 K, celoletno 12 K.

Konec Protić-Koroščeve vlade.

Poraz vlade pri glasovanju v parlamentu. — Smoljakin predlog sprejet. — Protić zavrača pogajanja za sestavo nove vlade. — Tudi ljubljanski poverjeniki gredo še predno bodo imenovani.

Ta trenotek, ko to pišemo, še nimamo iz Beograda poročila, kaj se je zgodilo potem, ko je v soboto ob 22. ponoči vlada doživela v parlamentu popoln poraz. Ako imajo gospodje, ki sestavljajo vlado, kaj dostojnosti in morale v sebi, so dosežaj že podali demisijo. Nepobitno je doprinešen dokaz, da Protić-Koroščeva vlada ne more delati s parlamentom, katero nalogo ji je poveril regent. Ker poznamo Protićevo brezobzirnost, kadar gre varovati v svojih rokah vladno moč in ker poznamo klerikalce, da so vedno pripravljeni storiti vse, da se obdrže na vladi, je zelo verjetno, da do sedaj še niso demisionirali in bodo skušali še nekaj tednov zavlačevati sedanji nevzdržni položaj; kajti med tem časom lahko mirno naprej vladajo in državo do skrajnosti izkoriščajo v svoje strankarske namene. Četudi so v soboto ponoči odšle vladne stranke iz Narodnega predstavništva poparjene in z dolgimi obrazi, vendar ni izključeno, da bi vlada skušala pri glasovanju v prihodnji seji parlamenta, ki se vrši prihodnje sredo, na novo poskušati dobiti kvorum. Po poslovniku pride namreč kot prva točka na dnevni red prihodnje seje Narodnega predstavništva ponovitev glasovanja o vladini izjavi. Ker je pa Protić takoj nato, ko je zaznal za izid sobotnega glasovanja, pisal Smoljaki, da sprejema njegove posredovalne predloge, je zelo verjetno, da so se pogajanja za sestavo koncentracijske, oziroma širše koalicijske vlade že začela. Bržčas se bo Protić skušal še toliko časa držati na vladi, da bodo ta pogajanja končana. Zato je pričakovati, da bo vlada v sredo parlamentu sporočila, da je v demisiji, ali pa se bodo seje Narodnega predstavništva zaradi pogajanj za nekaj časa odgodile. Naj se zgodi eno ali drugo, ali pa tretje, nobenega dvoma ni več, da Protić-Koroščeva vlada ne ostane. Kakor neslavno je prišla, tako žalostno bo odšla. Z njo odide z dolгим nosom tudi dr. Brejc, še z bolj dolгим nosom pa odidejo ljubljanski „poverjeniki“, ki jih dosedaj regent še ni imenoval in ki si laste uradne pravice na nezakonit način. Po predlogu dr. Smoljaka imajo biti predsedniki vseh pokrajinskih vlad nevtrali. Nevtralizirano bo tudi poverjenišvo za notranje zadeve. Druge resorte bi bilo po Smoljakinem načrtu na polovico razdeliti med sedanje vladne in opozicijske stranke. — V naslednjem prinašamo poročilo o poteku sobotne seje parlamenta.

Beograd, 13. marca. (Izv. por.) Današnja seja Narodnega predstavništva se je končala z velikansko blamažo Protić-Koroščeve vlade. Pri glasovanju o vladni izjavi je glasovalo namreč za vlado 130, proti pa 15 poslancev. Oddanih je bilo torej skupno samo 145 glasov in je bil predsednik dr. Pavlović prisiljen izjaviti, da vlada nima kvoruma, ker je potrebno zanj 146 glasov. Tudi sicer je bila seja zanimiva, zlasti zaradi tega, ker je Protić pod vtisom dejstva, da nima večine parlamenta na svoji strani, kljub svojem nasprotnemu stališču izjavil, da smatra akcijo dr. Smoljake glede sestave koncentracijskega kabineta zelo koristno za državo in ji zato on in njegovi tovariši ne bodo delali težko.

V splošnem je bila današnja seja izpolnjena samo z debato o poslovniku. Demokratski govorniki so ponovno ugotavljali kršenje poslov-

nika in naglašali, da vodi sejo bolj Protić kakor predsednik dr. Pavlović. Prišlo je do jako burnih prizorov in je bil predsednik prisiljen, da je sejo prekinil. Po zopetni otvoritvi je demokratski govornik dr. Puc kot zastopnik okupiranega ozemlja govoril o zunanji politiki in obžaloval, da sedanja reakcionarna vlada ni dovolj energično protestirala proti nasilju, ki ga hočejo izvršiti naši prijatelji in sovražniki nad nami. Sledilo je poročilo dr. Spalajkovića o našem zu-

nanjem položaju in poročilo finančnega ministra Jankovića, nakar je bilo izvršeno glasovanje, ki je pokazalo, da Protić in Korošec nimata kvoruma, t. j. nadpolovične večine vseh poslancev.

Zagreb, 15. marca. (Izv. por.) Po zadnjih vestih vladne stranke niso sprejele Smoljakinega predloga brez specialnih zahtev za sebe, kar pomenja otežitev in zavlačevanje sporazuma. Vlada sprejme Trumbića za ministrskega predsednika, zahteva pa, da naj bo podpredsednik Protić, ki bi vsled zadržanosti Trumbića v Parizu vodil vlado. Tudi zahtevajo vladne stranke, da bi parlament, ne oziraje se na pogajanja, še naprej sejal in zlasti razpravljal o moratoriju. Očividno je, da se vlada še krčevito drži ministrskih stolcev.

Revolucionarna vlada v Nemčiji se okrepljuje.

Berlin zasedle revolucionarne čete brez boja. — Vlada zbežala proti jugu. — Nova vlada izjavlja, da nima monarhističnih načrtov. — Armada stopa na stran nove vlade.

V Nemčiji je revolucija. Pristaši cesarstva so z vojaštvom zasedli Berlin, odkoder je vlada zbežala in postavili novo vladno, sestavljeno iz monarhistov, ki so odločno protisocialističnega mišljenja.

Ne ve se še, kako bodo sprejele to izprembo posamezne dežele, za sedaj se javlja odločen odpor po celi Nemčiji, ali sklepajo se ne da iz tega še ničesar, možno je vse: da bo imel monarhistični puč uspeh, mogoče je pa tudi, da bo premagan.

Ako se monarhistom njihov puč posreči, moramo računati z raznimi novimi zapletljajmi. Skupno postopanje Nemčije in Rusije je v tem slučaju izključeno, ker boljševiki ne bodo hoteli iti skupno z nemškimi monarhisti. Antanta najbrž ne bo dovolila vzpostavitve vojaškega režima v Nemčiji in računati je z zasedbo obrenskih krajev po francoskih četah.

Mogoče je pa tudi, da je cela stvar dogovorjena med socialisti in monarhisti, da bi se napravil pritisk na antanto, da bi postala malo mehkejša. Čudno je namreč, da se je mogel monarhistični puč tako lepo pripraviti in izvršiti, še bolj je pa čudno, da je vlada lepo zapustila Berlin, svojim tamošnjim četam pa zapovedala, da ostanejo mirne in ne prelivajo bratske krvi. Jasnost prinesejo šele naslednji dni in treba je počakati, da se dogodki malo razvijejo, predno bo mogoče ustvariti si končno sodbo. Po najnovejših poročilih so se novi vladi pridružili vsi južnonemški polki, tako, da se zdi, da je položaj nove vlade utrjen. Tudi zagotavlja nova vlada, da ni monarhistična in je začela s pogajanjmi z delavstvom, ki mu obljublja svobodo in kruh.

Vsekakor bo vse to gotovo vplivalo tudi na duhove v Avstriji v tem smislu, da postane glasnejša zahteva po združitvi z Nemčijo. Zadnje dni se takointako govori, da antanta tej združitvi ne bo nasprotovala. V tem slučaju pa lahko zahtevamo Jugoslovani korekturo naše severne meje v našo korist, ker proti majhni Avstriji je imela antanta ozire, ki jih ni treba imeti proti veliki Nemčiji, posebno ker se gre za slovensko ozemlje.

Berlin, 13. marca. Dve mornariški brigadi sta poslali danes vladi ultimatum, v katerem sta zahtevali takojšen odstop sedanje vlade. Ministrski svet, ki se je vršil pod predsedstvom predsednika nemške republike Eberta, je zahtevo soglasno odklonil, istočasno pa sklenil, da vladne čete ne bodo prelivale bratske krvi. Ob sedmih zjutraj se je stara vlada z državnim predsednikom Elbertom in kanclerjem Bauerjem umaknila iz mesta, ne da bi odložila svojo oblast, mesto pa so zasedle revolucionarne monarhistične čete, ki so izbrale za svojega glavnega poveljnika generala Lüttwiza, za državnega kanclerja dosedanjega poljedelskega ravnatelja Katta, za predsednika nemške republike pa generala Karla Paula. Nova vlada je proglasila ob sedno stanje nad celo Nemčijo in razpustila narodno skupščino in pruski deželni zbor.

Monarhistično vojaška revolucija je izzvala med delavstvom velikansko ogorčenje. Pod vtisom dejstva, da grozi državi vojaška diktatura pristašev hohenzollernske dinastije, so se zdru-

(Nadaljevanje zadnjih vesti na 4. strani.)

Zopet so dvignili osramočeno glavo.

Dogodilo se je, da so dobili vlado izključno v svoje roke ravno tisti brezdomovinci, ki so pri nas vladali v bivši Avstriji. Na stran so potisnjeni oni, ki so že pred vojno goreli za Jugoslavijo, brez vpliva na razvoj države ostajajo oni, ki so pod policijskim nadzorstvom, konfinirani, zaprti in preganjani med vojno gojili neomajno željo po Jugoslaviji in največ delali za srečno domovino jugoslovanskega naroda, pozabljeni so oni junaki, ki so kot avstrijski veleizdajalci dezertirali in v

krvavih bojih proti Avstriji dokazali svojo jugoslovansko mišljenje. Na krmilo pa so prišli zopet oni, ki so gnali stotisoče naših ljudi v strelske jame za Avstrijo, oni, ki so igrali Sloveniji službo avstrijskega policijskega psa, denuncirali jugoslovansko misli Slovence ter jih spravljali v ječe in na vešala. Na odličnih mestih sede danes ljudje, ki so zagrešili najhujše zločine zoper srbski del našega naroda in zoper častiljivega jugoslovanskega kralja.

Vzeti je treba v roke le „Slovenca“ iz l. 1914., v katerem je v najčistejši resnici razgaljena duša in mišljenje današnjih mogotcev na vladnih mestih.

Na zgodovinskem shodu 5. julija 1914. je bil zbran cvet SLS. Bili so navzočni *sedanji škof Anton Bonaventura*, bila je navzočna po številnih zastopnikih skoraj *vsa slovenska duhovščina*, navzočni so bili vsi klerikalni državni in deželni *poslanci*, prisotni so bili *župani* in občinski *odborniki* SLS. Boljše ni mogla biti zastopana še nikdar nobena stranka kot je bila SLS. zastopana na tem shodu.

Predsednik tega shoda, rajni Povše, pove, da je bilo razpoloženje tako, da so bili vsi ganjeni v globokosti svoje duše in da je bilo težko govoriti, ne da bi se pri tem ne solzili. Viharni živio-klici in ploskanje je izbruhnulo, ko je nastopil šef stranke kot „najbolj poklican, da govori iz srca vseh navzočnih“.

Vodja SLS. je tekom svojega govora zagrešil *nebroj hudodelstev napram jugoslovanskemu narodu*. Do nebes je povzdigoval Habsburžane ter vbijal ljudem avstrijsko državno misel. Pritrjevanja ni hotelo biti konec, ko se je povzpел do trditve: „Priatelji, kdor tega ne izprevidi, da je bodočnost hrvaško-slovenskega naroda iskati *edino in edino le v okviru habsburško-lorenske monarhije*, ali kdor tega *noče videti, ta je ali veleizdajalec ali pa norec in spada v enem slučaju na vislice, v drugem slučaju v norišnico*“.

Nečuvno je napadal vodja SLS. tečanje *srbsko vlado*, v kateri so bili *radikalci*, *današnji navezniki dr. Korošca*. Imenoval jo je „vlado *morilcev* (burni klici: „Proč s Srbijo!“), vlado *brezvestnih morilcev*, ki so na *zverinski način umorili in razmesarili svojega lastnega kralja*“. Med govorom so se opetovano ponavljali klici: „Proč s Srbijo!“

Govorec o pisavi srbskih listov, pravi govornik, da se srbski listi norčujejo iz Avstrije, češ, da je trčila ter nadaljuje: „*Naj gledajo raje na gnitoba svoje lastne države* (živahno ploskanje), *ki smrdi po vsej Evropi. Mi Avstrijci imamo, hvala Bogu, cesarja od božje milosti, Srbi pa imajo svojega kralja od milosti morilcev*. (Burni klici: „Tako je!“)

Govorec o Beogradu, je slavnostni govornik SLS. izvajal: „*Tembolj se mora človek čuditi in mora strmeti, kako se morejo na naših tleh najti ljudje, ki proglašajo Beograd kot kulturno središče jugoslovanov*. (Klici: „Sramota!“) *Kakšna kultura je to! Kultura bomb, revolverjev, kultura amoral!* (Sramota!“ — Velikansko pritrdjevanje.)

Navzlic temu, da je začela po unijonski manifestaciji SLS. avstrijska strahovlada, vendar ni mogla ostati naša jugoslovansko čuteča javnost brez ostrega odgovora. Napredno časopisje je nastopilo z vso odločnostjo proti klerikalnim avstrijkanstvu ter kritiziralo prostaška izvajanja voditelja SLS. tako kot je to zaslužil. „Slov. Narod“ je pisal: „*Človek ne ve, ali bi se jezil nad takimi infamijami, ali naj bi se smejal tretelstvu teh besed*“. „Slov. Narod“ je proglasil klerikalce za „*brezdomovince, ki nimajo čuta za slovansko stvar, za družbo, ki prodaja najvažnejše koristi svojega naroda za denar in časti*“. Udeležniki zadnjega shoda „*nimajo ničesar iskati v slovenski družini in jih je treba kakor garjeva bitja izgnati iz slovanske družine*“.

Glavno glasilo SLS., „Slovenec“, *last slovenske duhovščine in urejevan pod nadzorstvom in po smernicah škofa Antona Bonaventure*, je zagovarjal klerikalni zbor z največjim ognjem ter pri tem izbruhal še novo sovraštvo in hudodelstva proti zastopnikom jugoslovanske misli in proti našim bratom Srbom in njihovi državi.

Srce je bolelo vsakega iskrenega Jugoslavana, da je moral dočakati sramoto klerikalnega zbora z dne 5. julija, tembolj pa je to skelelo, ker se v Avstriji s klerikalci, ki so imeli v rokah vso vladno moč in so se senčili ob bajonetih žandarmerije in avstro-ogrške vojske, ni moglo za njihovo narodno izdajstvo obračunati tako, kot bi to bilo treba. Trpeli smo, čakali, nestrpno čakali, da pride dan svobode, ko bomo mogli pozvati zločince na odgovor ter njihove zločine poplačati. Prišla je svoboda, nastopile so vlade. Razmere v naši novi državi so se izboljševale in že se je pripravljala za klerikalne hudodelce — sodni dan. Kar čez noč pa zopet preobrat! *Ljudje, ki spadajo med zločince, bodisi, da so zločine zakrivali sami, ali pa bili na njih udeleženi, so zopet dvignili osramočeno glavo in zasedli pri nas najvplivnejša mesta*.

(Nadaljevanje tega članka bomo prinesli, kadar bomo smeli brez dr. Brejčeve cenzure zopet svobodno pisati. Resnica bo prišla na dan in četudi jo neradi slišijo ljudje s kosmato vestjo.)

Naše šolstvo.

Idealni, skoro bi rekel naivni, so postali naši učitelji, snujoči si načrte prenavljajočega šolstva. Kar preko strank bi jo ubrali, in vse bi se trlo, ruvalo za njimi, vsprejemalo in potrjalo od kraja do konca, prav kakor so si zaželeli.

Vemo, da jih navdaja zgolj ljubezen do svojega naroda, domače grude, širne nove domovine, in da so poleg vseh preosnov le prav malo mislili sami na sebe. Vedeli pa smo v naprej, da bodo ob sleherni premembli zadeli v takozvani SLS. na najhujši odpor, in da jim je pričakovati najhujših batin. Ne bomo jim oporekali ničesar, vsaj čutimo z njimi, in ono, kar žele oni, želimo tudi mi, želeli bi imel ves troimeni naš narod.

Z naobraženostjo k izobrazbi, je njih prenavljajoči načrt, kajti le dovolj izšolan narod more biti trden temelj sleherni državi. Naravnost gnusno je, kar počne duhovska gospoda v svojih časopisih, odstudna je gonja, ki jo vprijarja po svojih najetih kričavih med ljudstvom, protidržavna je že postala vsa nesrečna hujskarija.

Na čem pač sloni vse razburjenje? Vera jim je v nevarnosti, tista vera, ki se je učitelji v svojih načrtih niti dotaknili niso. Boga so menda srečali na šolskem pragu, Boga poslavljajočega se od obupane dece. In glejte, strmite: kdo je ta vera, kdo oni Bog? Vaški duhovnik je to, ki si domišlja, da je sam poosebljena vera, poosebljeni Bog. Nekak prosvetni odbor je v Beogradu zasnoval načrt šolstva preko onega, ki si ga je zasnovalo naše slovensko učiteljstvo. In v onem prvem so odslovili duhovsko gospodo iz krajnih šolskih svetov, češ, da provzroča nesoglasja med učiteljstvom, kar je naravno v kvar šolstvu in dobri vzgoji naše dece. Tu so jim stopili na rep, da cvilijo in tulijo kot besni. Vera, ta ljuba duhovska bomba, pa mirno žedi na prvem mestu med učnimi predmeti, in oni zaprašeni Bog mirno prenaša nad seboj borbo med pajkom in mušico. Drugoimenovani načrt pa seže še dalje od onega prvega. „Proč s krajnimi šolskimi sveti!“ je njegova parola. Proste roke boče učitelj, proste vseh spon, da bi nemoteno posvečal vso skrb nadobudni mladeži. Coklja jim je krajni šolski svet v šolskem napredku in zbrati hočejo gradiva, ki bodo z njimi dokazali svoj opravičeni boj. Ven tedaj z njimi, z dokazili!

Vemo sicer, kdo je bil do današnjih dni krajni šolski svet, kdo je odločeval v okrajnih šolskih svetih in kdo se je šopiril v najvišjih šolskih

oblastvih. Kaj ne, „vera in Bog“ sta bila, ki sta milostno podeljevala službe, izbirala plevel izmed zrnja, določevala, kje naj se naročujejo tiskovine, katere knjige smejo dobavljati knjižnice, kontrolirala firme, in še to in ono — in ono in to. „Bog“ usmiljeni je bil, ki se je milostno oziral na gladojučega, ubogega učiteljskega trpina. Seveda, vi duhovski trinogi, žal vam je po užitkih z groznih amfiteatrov, kjer je naše učiteljstvo vilo smrtonosne krče v borbi z vašo vsteklenelo zverjadjo!

Razumemo Vas, učitelji, proč hočete s šolo od vseh strank. Nobena vladajoča stranka naj vas ne omejuje pri vašem vzvišenem delu, na vaši osebni svobodi. Vemo, da bomo le tedaj zaznali pravi napredek, če ne bodo rožljale pred šolskim pragom verige, ne sikal vitki bič, in ne bo motil pouka strankarski hrup. Ni naš namen, učitelji, da bi vas snubili, opozarjamo vas le, da je pot preosnovi navrnjena preko narodnega predstavništva, ki vam je v njem poiskati prijateljev, teh pa boste našli le v onih vrstah, ki jim je blagor celokupne domovine resnično pri srcu.

Kje si državna oblast, kje otiraš solze domovina, ko ti plačani kričavi na shodih hujskajo ljudstvo, naj se upre sleherni premembli šolske uprave in naj po vzgledu Tirolk pomeče iz šol vse učiteljstvo, z otroki pa stavka? Fej vam! Koristolovci, sebična gnjusad! Govorite ljudstvu resnico, tisto pravo resnico, ki vam jo vleva veliki naš prerok, prvi učitelj — Kristus, odrešenik. Vedite pa, da se je tudi on znal razsrditi in da so krepko odmevali udarci njegovega biča po obsežnem tempelju. Čuvajte se, da vas ne udari oni pravični Bog, ki ga učiteljstvo ne preganja, nasprotno na njem osnavlja moralo, tisto pravo moralo pravičnega, poštenega človeka. Ne odpira učitelj veri in Bogu vrat, vam jih odpira bogokletneži, vam, ki zatvarjate šolska vrata slikam naših prezasluznih prvoboriteljev in osvoboditeljev, sivolasemu kralju Petru in njegovemu nadobudnemu sinu Aleksandru. Povejte na shodih, zakaj ne zmorejo krajni šolski sveti tistih borih kronic, ki bi učitelju pomogle vzneti domovinsko dolžnost, otroško udanost do vladarske hiše! Za slike Habsburžanov je bilo vedno dobiti denarja! Kaj res upate, zaslepljenci, revolucionarji, da vam bo konstituenta namazala usta z medom? Ne, nikdar ne, danes še ne!

Domoljub.

Dopisi.

Velika Nedelja. Zajec na bobnu. Postopanje našega kaplana Verbanjskega nam je priklopelo do vrha. Njegova politična strast, s katero spravlja naše pošteno ljudstvo v nemirnost, presega že vse meje. Na shodih, ki jih prireja že par mesecev vsako nedeljo, politizira tako, da bi lahko pljuča in jetra padla iz njega. Ta gospodek bi nas rad poučeval, kar imamo že v mezinju in kar se bo moral g. kaplan z velikim trdom še učiti. Vsi boljši farani zahtevajo, da pustiš tvojo politično gonjo. Drži se z vso odločnostjo svojega duhovniškega poklica. Za politiko si še premlad in neizkušen. Ako se pa tozadevno ne poboljšaš, se bomo malo natančneje pogovorili.

Iz Mirne peči. Kadar grajaš napake drugih, pomisli vedno tudi malo nase in skleni, da boš z dobrim obnašanjem služil drugim za vzgled. Tudi ne stikaš po brunu v očesih drugih, ako nisi izdrl še svojega. Ta nauk naj si dobro zapomni naš gospod župnik in kaplan, ki se tako rada vtikata v naše razmere in spodtikata v nas zavedne kmete. Zmernost je v resnici lepa čednost, dočim je nezmernost grda strast, ki nikogar ne povišuje, najmanj pa še ljudi, ki bi morali biti vzor nam vsem. Kaj ne, gospod župnik! Ako je glava težka, so šibke tudi noge in pot skozi hosto in potoke precej težavna. Mislimo, da se razumemo. Naj Vam služi teh par besed v premišljevanje za sedanji postni čas.

Iz Prečne. Odkar načeljuje naši občini dose-danji podžupan g. Anton Osolnik, ki je ne samo vzoren posestnik, ampak tudi skrben za blagor občanov, klerikalcem ne da spati! Ne morejo in ne morejo preboleti, da so pogoreli s svojim kandidatom, izdelovalcem žganja od Zelene Krke in zato sedaj neprestano cvilijo po „Domoljubu“ in povzdigujejo prejšnjega župana Turka v deveta nebesa. Razumemo! Farovskim gospodom ni po volji, ker novi župan ne pozna klečepla-

zenja in so mu pri njegovem delovanju merodajne predvsem želje občanov samih, ne pa farovža. Dopisniku, ki se zlasti boji, da bo dol. kamenška cerkev segnila, pa svetujemo, naj nam raje vrne naše zvonove in potem bomo že sami poskrbeli, da bo cerkev pokrita z bakrenimi ploščami in če hoče, tudi njegov jezik.

Kmetijstvo, trgovina in obrt.

g. Za vinogradnike. Ker nam bo letos najbrže primanjkovalo modre galice za škropljenje trt, oziroma ker bo galica zelo drga, moramo gledati, da se preskrbimo še s kakim polnovrednim nadomestilom za modro ali bakreno galico. Tako nadomestilo je bakrena pasta Bosna ali Bosnapasta, to je sredstvo, ki je nekaterim našim vinogradnikom, zlasti na Štajerskem že znano. Bosnapasta je gosta, zelenkasta maža (kaša), ki sestoji iz bakrenega klorida, razkisanega z apnom. Ako razmešamo 1 kg te maže v 100 litrih čiste vode, dobimo enodstotno, 1½ kg — poldrugodstotno, 2 kg — dwoodstotno škropilno zmes, brez vsakega drugega dodatka. Ker vsebuje Bosnapasta baker, učinkuje proti peronospori ali paležu na trti ravno tako dobro, kakor modra (bakrena) galica Bosnapasta je glede učinka proti paležu na trti popolnoma enakovredna modri galici. To je poizkusil poleg mnogih drugih tudi podpisani sam. Kmetijsko ministristvo v Nemški Avstriji je zaradi tega lani oddajalo vinogradnikom poleg modre galice tudi Bosnapasto. Pred modro galico ima Bosnapasta pa še naslednje prednosti: 1.) Odmerjena množina paste se razmeša v vodi in škropivo je takoj, v par minutah pripravljeno. 2.) Apna ni treba škropivu dodati, ker je sredstvo tako sestavljeno, da trte nikoli ne opali. 3.) Škropivo je sluznato, brez peska in smeti, zato ne zamaši škropilnic in drži na trti bolje nego galica. 4.) Pripravljeno škropivo se ne pokvari tudi če stoji

več mesecev, med tem, ko je pripravljeno gailično škropivo že po preteku enega dneva brez vrednosti. 5.) Sredstvo je ceneje kot galica. Vsled teh dobrih lastnosti je priporočljivo, da se tega sredstva tudi pri nas poslužujemo. Poskrbljeno je, da se bode sredstvo v zadostni množini pri nas dobilo. Kje, se bode izvedelo med oglasi v listih. — B. Skalický.

g. Posvetovanje o pospeševanju živinoreje v Sloveniji priredi kmetijski poverjeništvu dne 23. marca t. l. v svoji posvetovalnici (Marijanišče). Posvetovanje bo trajalo ves dan (eventualno še drugi dan) in se bo vršilo na podlagi načrta, ki obsega sledeče točke: 1.) Preskrba potrebnih plemenjakov; 2.) licencovanje bikov; 3.) sposobnost tujih pasem za naše razmere, razdelitev Slovenije v plemenske okoliše; 4.) živinske razstave; 5.) sredstva za izboljšanje vzreje; 6.) plemenski sejmi; 7.) izboljšanje dosedanjih užitkov; 8.) živinorejske organizacije (bikorejske in živinorejske zadrage). Pri tem posvetovanju, na katerega je vabljenih večje število umnih živinorejcev in kmetijskih strokovnjakov, se bo skušala določiti enotna zmer za našo živinorejo.

g. Pogodba s Čehoslovaško. Med Jugoslavijo in Čehoslovaško se vršijo pogajanja o novi kompenzacijski pogodbi, po kateri bi nam dala Čehoslovaška 15.000 vagonov premoga, mi pa njej odgovarjajočo množino živil.

g. Nabava volne v Ameriki po Čehoslovakih. Amerika je dovolila Čehoslovaški kredit 60 milijonov dolarjev za nakup 300.000 bal volne. Obrestna mera znaša 8¼, plačati se mora ta veliki znesek v devetih mesecih, garantira pa za posojilo čehoslovaška država, sindikat čehoslovaških bank in volnene tovarne.

Politične vesti.

p. Trumbić ne popušča! V teh težkih časih, ko vlada državo Protić z dr. Velizarjem Jankovičem, dr. Spalajkovičem in drugimi podobnimi, je edina naša tolažba, da ima v zunanji politiki še vedno odločujočo besedo naš zunanji minister in mirovni delegat dr. Ante Trumbić. Dokler je podpis mirovne pogodbe odvisen od njega, se ne bojimo, ker on ne spada med one, ki jim je vseeno, kje bo potekala naša meja proti Italiji in njemu lahko popolnoma zaupamo. „New York Herald“ piše: „V kolikor se tiče Jugoslovancev, se zdi, da nameravajo razpravljati celo o točkah, za katere se je mislilo, da ne pridejo več v razpravo. Tudi ono rešitev, ki jo predlaga Wilson, oni ne smatrajo za dovolj pravično. Pogajanja se bodo nadaljevala, ker rešitve jadranskega vprašanja se ne sme posmatrati v ozki meji problema, ki se nanaša na Italijo in Jugoslavijo, temveč je to en del splošno evropskega vprašanja.“ — To stališče dr. Trumbića je edino pravilno in dokler on vodi našo zunanjo politiko, se ne bojimo Protićeve vlade. Dr. Trumbić izraža v svojem nepopuščanju trdno voljo vsega naroda.

p. To so „domoljubi!“ Kako se je proslavljalo Habsburgovce po naših cerkvah ob raznih priložnostih! Kako slovesno se je opravljala služba božja in „Te deum“, pa tisti ognjeviti cerkveni govori, na farovžih in cerkvah pa dolge cesarske zastave, avstrijsko himno so znali pevci in nepevci... Kaj pa naj rečemo o večini teh duhovnikov in o njihovem patriotizmu danes? Državni prazniki se praznujejo namenoma v očividno mrzloto, pesem „Bože pravde“ je tuja, neznana, pri maši in litanijah se ne moli za našega kralja Petra, da! v zakristijah je še vedno napis: „et pro imperatore nostro Francisco Josepho I.“ (naj se moli pri maši za našega cesarja Franca Jožefa I.). To je napisano namenoma, to je videl tudi škof Jeglič ob birmovanju, a ni dal potrebnih ukazov. Zakaj se to godi, pojasnil nam je škof Jeglič s svojo poslanico dne 7. novembra 1918.: „Mi katoličani nismo za dinastijo Karadjordjevičev“. Lepi Jugoslovani so to!

p. Dr. Brejčev delovanje na Koroškem. Doktor Brejc, predsednik deželne vlade za Slovenijo, je razglasil v „Slovencu“: Kar se tiče mojega delovanja na Koroškem in za Korošce, pa z mirnim srcem prepuščam sodbo javnosti in zgodovini. Z ozirom na to izjavo smo prejeli od koroškega rodoljuba naslednje vrstice: „Mi ne dvomimo, da ima dr. Brejc mirno srce ob spominu na svoje delovanje na Koroškem in za Korošce, ker to delovanje mu je neslo, nagromadilo si je kupe zlata, kupil si graščino in tako lahko govori z bogatinom iz evangelija: „Duša, glej, obilno blaga imaš, jej, pij in bodi dobre volje...!“ Mi pa vprašamo dr. Brejca, kaj je storil za Slo-

vence na Koroškem, kako je podpiral naša narodna obrambna društva, posebno družbo svetega Cirila in Metoda, kako je sploh deloval za narodno probujo med Slovenci? Mi, koroški Slovenci, smo prepričani, da nima dr. Brejc niti iskricke rodoljubja in da je pravi pravcati Šustersišt št. II“.

p. Čuden človek je naš sedanjí finančni minister dr. Velizar Janković. Sedaj, ko je postal finančni minister, si da sam zaračunati in izplačati nekake stroške, ki jih je imel kot uradni kurir leta 1908! Ali ni to čudna stvar? Navadno se zahteva zaračunanje in izplačanje takih stroškov takoj in menda se še ni zgodilo, da bi kak uradnik „pozabil“ na to, dr. Janković je pa mirno čakal dve leti, da je postal finančni minister in sedaj lepo sam sebi zaračunava in tudi nakazuje zneske, ki jih je baje zaslužil kot kurir pred dvajsetimi leti! Več kot verjetno je, da si doktor Janković ne bo zaračunal in nakazal premajhnega zneska in zato se ni čuditi, ako hoče pri nas povišati razne kolkovne pristojbine kar za 400 odstotkov in ako imenuje naše kraje „anektirane dežele“, iz katerih je treba izvleči čim več denarja, da si bo finančni minister mogel čim višje zaračunavati svoje kurirske stroške iz leta 1908., ali pa tudi iz prejšnjih časov! Res, v lepi družbi se nahajajo naši klerikalci!

p. Usoda Carigrada. „Turki morajo iz Evrope“, tako se je dolgo govorilo in pisalo, to se je smatralo za samo ob sebi razumljivo in vendar se je še zdelo, da jih tudi konec evropske vojne, v kateri so bili tudi Turki popolnoma poraženi, ne prežene v Azijo, kamor spadajo. Na mirovni konferenci se je menda že sklenilo, da ostane sultan tudi še nadalje v Carigradu in obdrži na ta način en del svoje evropske posesti. To pa samo zato, ker Evropa ni vedela, kako bi rešila vprašanje Carigrada in morskih ožin. Med tem so pa začeli Turki po svoji stari navadi klati v Aziji Armence kar na tisoče in so se tudi sicer norčevali iz Evrope na najrazličnejše načine. S tem so zapečatili svojo usodo, ker so zopet izzvali ogorčenje vsega kulturnega sveta in proti njim je nastopil tudi Wilson z ono odločnostjo, ki smo jo navajeni pri njem in mirovna konferenca bo menda sklenila, da se Turki izženejo iz Evrope v Azijo. V tem slučaju pride Carigrad z morskima ožinama Dardanele in Bospor pod zaščito zveze narodov. Res je že skrajni čas, da se napravi konec te sramote, da bi taki divjaki kot so Turki, mogli vladati tudi na majhnem ozemlju v kulturni Evropi.

Novosti.

n. Draginja postaja že neznosna. Vse se draži vsak dan in cene dosegajo že vrtočlave višine. Odkar je prišla nova vlada, so dražilci kar zbeželi in ne vedo več, kako bi odirali ljudstvo. Vlada ne ukrene proti temu čisto nič, finančni minister se podaja celo sam med dražilce in nam napoveduje občutljivo zvišanje raznih pristojbin. To so ona nebesa, ki so jih klerikalci obljubljali ljudstvu! Vse jih že preklinja, oni se pa niti ne zmenijo zato, ker njihovim voditeljem se dobro godi navzlic vsej druginji, ki je oni niti ne čutijo. Ampak dalje to ne bo šlo tako. Vlada mora ukreniti nekaj odločnega, vsekakor pa mora prenehati z dajanjem potuše verižnikom in navijalcem cen, sicer bo polom!

n. Neverjetna nemška nadutost. Nemški šulferajn menda nikakor ne more preboleti, da je z ujedinenjem Jugoslovancev prenehalo njegovo raznorodno delovanje po naši domovini. Dne 17. p. m. je imel sejo, na kateri je obravnaval položaj nemškutarjev po slovenskih deželah in sklenil, da bo posvečal somišljenikom v jugoslovanskih pokrajinah posebno pozornost. Res, neverjetna nemška nadutost in predrznost. Sicer pa naj bodo šulferajnovci prepričani, da jim bomo že znali stopiti na prste, ako bi se hoteli vmešavati v naše notranje zadeve.

n. Zanimiv ujetnik je prispel z zadnjim transportom iz italijanskega ujetništva, namreč neki 14letni fantiček, ki je bil ob Pijavi ujet skupno s 87. pešpolkom. Prinesel je s seboj 250 lir, katere je zaslužil v Italiji s snajenjem čevljev. Ljubljanska policija ga je poslala na njegov dom.

n. Stavke in stavke. V Zagrebu so stopili zobotehniki, ker so bile njihove zahteve po zvišanju plače odklonjene, v stavko. Stavka natakarjev bo končana že ta teden.

n. Ciganska zalega se klati v zadnjem času po Gorenjskem in ogroža lastnino in osebno

varnost prebivalstva. Dne 5. t. m. je vdrla v stanovanje Marije Tehovnik, o čimer smo že poročali, in izvršila tame velike tatvine. Od tu je odšla tolpa v Zaklanc pri Horjulu, kjer je hotela vlomiti pri Brunerju in Velkovrhu, nakar je zbežala v sosednji gozd. Orožniki so jo takoj pričeli zasledovati in ujeli ciganko Nežo in njenega osemletnega sina Rudolfa Breščaka, dočim se je ostalim posrečilo pobegniti, a je pričakovati, da tudi ti ne bodo ušli roki pravice. Zasledovanje je precej otežkočeno zaradi tega, ker ima ciganska zalega tri karabinke in tudi samokrese in so že pri prvem spopadu oddali dvanajst strelcev, nakar so se razpršili.

n. Pobjo v parlamentu. Precej čudne vrste parlament, ali bolje rečeno, poslance, morajo imeti v republiki Honduras v Srednji Ameriki. Po poročilih, ki so došla iz Newyorka, se je namreč zborniško zasedanje meseca februarja končalo s strašnim prerekanjem, kateremu je sledil splošen pretep, tekom katerega je bilo okoli 20 poslancev težko ranjenih in par ubitih. Med mrtvimi je baje tudi predsednik zbornice.

n. Raziskovalec severnega tečaja umrl. V Washingtonu je umrl te dni v visoki starosti svetovnoznani raziskovalec severnega tečaja, Robert Peary. Celó svoje življenje je posvetil raziskovanju polarnih krajev. Svoje zadnje najznamenitejše potovanje je napravil leta 1910, ko je po strahovitih naporih dosegel svoj zaželjeni cilj in odkril severni tečaj.

n. Svoje golo življenje rešili. Pri Sv. Duhu nad Mariborom se je dne 7. t. m. vnel Robičev gozd. V trenutku se je razvil ogenj v strašen požar, ki je uničil 15 orlov gozda, zrelega za posekanje, in pristavo posestnika Schnautzerja, ki je pogorela popolnoma do tal. Škoda se ceni približno na pol milijona kron. Schnautzerju je pogorelo 22 glav živine, vsa krma, pohišstvo in živila. On sam in njegova žena sta zamogla rešiti le golo življenje.

n. Z ročno granato se je igral v Melju pri Mariboru osemletni otrok Josip Senekovič. Granata je eksplodirala in ga težko ranila na glavi, po trebuhu in nogah. Starši, pazite na otroke!

n. Po cerkvah molila in kradla. Marija Kosić je bila šele nedavno tega izpuščena iz kaznilnice v Begunjah, kjer je bila zaprta zaradi raznih tatvin in že ima zopet celo vrsto zločinov na vesti. V Moravčah in Šmarju je pred kratkim izginilo več cerkvenih prtov in drugega perila, česar se je polastila po končanih pobožnih molitvah. Orožniki so ji bili takoj za petami in našli pri njej še par komadov cerkvenega perila. Zenico, ki ima vrh tega še razne druge goljufije in tatvine na duši, so izročili zopet sodišču.

n. Profesor hoče odpreti — krčmo. Splitski mestni magistrat je prejel značilno prošnjo za krčmarsko koncesijo. Vložila jo je soproga nekega profesorja in jo utemeljila s tem, da se družina s plačo roditelja ne more preživljati. Občinski svet bo na prihodnji seji razpravljal tudi o tej čudni in neobičajni prošnji.

n. Burja jih je zalotila na morju. Z Boke Kotorske je odplulo pred par dnevi več ribičev. Ponoči jih je zalotila burja in najbrže potopila, kajti naslednjega dne so našli na morju več vesel in drugih predmetov.

n. Potopila se ladja in propadla roba. Zagrebški trgovec Viljem Pick je dal svojemu nameščencu Ivanu P. pred tremi meseci 200.000 kron in mu naročil, naj gre v Dalmacijo in nakupi tam kaj blaga. Nameščenec se je sicer v resnici odpeljal v Dalmacijo, a nazaj ni bilo ne njega, ne denarja, ne blaga. Trgovec je naznanil slučaj oblastvim, ki so izginoplega nameščenca izsledile v Šibeniku v Dalmaciji in ga zaprle. Arretiranec se izgovarja, da se iz strahu ni upal vrniti v Zagreb, ker se je ladja „Lastavica“, kjer je bilo njegovo blago, na morju potopila.

n. Nepojasnjena smrt. Na potu k zdravniku se je te dni mehanik Božidar Železnikar iz Vodmata nenadoma zgrudil nazavesten na tla. Prepeljali so ga z rešilnim vozom v bolnišnico, kjer je umrl, ne da bi se zavedel. Pred par dnevi mu je dal neki tržaški šofer neko posebno žganje, po katerem se ga je lotila silna zaspanost. Pozneje je začutil v želodcu močne bolečine in je ponovno bljuval. Žgalo ga je tudi v prsih.

n. Zlato mesto mrliča v krsti. Na blagovni kolodvor v Hamburgu je bila oddana pred kratkim krsta, ki je vsled nenavadno velike teže vzbudila v tamošnjem uradniku sum. V resnici so krsti odprli in našli v njej mesto mrliča znatne zaklade srebrnih in zlatih predmetov v velikanški vrednosti. Spremljevalec krste, ki je imel pri

sebi vse potrebne izkaze in tudi mrtvaško izvidnico in je bil oblečen v žalno obleko, je pobegnil. Vse najdene dragocenosti so oblasti zaplenile, za sleparjem pa izdale tiralico.

n. Ljubezniv brat. Josip Knoblehar iz Srebrnjaka na Hrvaškem se je skušal menda obogatiti na račun svojega brata Vekoslava. Izmaknil mu je okoli 20.000 K. Polovico denarja je zakopal v šumi, ostalo polovico pa je v družbi raznih malopridnežev zapravil, tako da so pri aretaciji dobili pri njem samo še par stotakov.

n. Vrl gostilničar. Na Bavarskem je bival gostilničar, ki ni dal nobenemu pivcu več kakor merico vina. Ako je poklical gost še merico, ga je zavrnil: „Dovolj imaš, nisi več žejen!“ Vojvoda sam je čul praviti o poštenem gostilničarju in je prišel nekoč z vsem lovskim spremstvom, z namenom, da bi ravno v tej gostilni kaj več pil. Krčmar je sprejel visoke goste prav prijazno. Ko je postregel vsakemu z merico vina, ga ni bilo več blizu. Vojvoda ga veli poklicati pred se. Vpraša ga: „Kako da ne dobimo več pijače? Ne veste li, kdo sem jaz?“ — „Kaj bi ne vedel“, odgovori vrli mož, „ali v moji hiši se tudi vojvoda ne sme vpijaniti“.

n. Predrzen vlom in umor. D'Annunzijevo vojakov 10. t. m. ob belem dnevu in v pričo karabinerjev vlomili v podružnico Jadranske banke v Opatiji, navrtali blagajno in ukradli iz nje 60.000 lir. Čuvaja Ogorevca, ki se jim je postavil v bran, so pobili s tremi strelji, nakar so junaki pobegnili. Nesrečni Ogorevec zapuša ženo in dva otročica.

n. Za prazen nič je prišlo do prepira in končno še do pretepa v Zgornjem Kašlju. Družina Grad je zahtevala od kajžarja Bončarja, ki je vozil gnoj preko njenega travnika, 200 kron odškodnine. Ker je Bončar oporekal, ga je mladi Grad udaril z železom po ustnicah tako, da je bil v trenutku ves v krvi in je moral v bolnišnico.

n. Z razbeljenim železom polit. V Zabkarjevi livarni železa v Ljubljani je neki delavec po nesreči sunil v posodo z razbeljenim železom, in sicer ravno v trenutku, ko je tamkajšnji livar Štravs pripravljaval vlivanje železa. Posoda se je prevrnila, razbeljeno železo pa se je razlilo po Štravsovi desni nogi, ki so ga morali takoj odpeljati v bolnišnico.

n. Otroško truplo v smeteh. Neki pometač v Trstu je našel v svojem vozu med smetmi v cunje zavito truplo novorojenčka. Brezsrčna mati, ki je otroka zadušila in potem vrgla med smeti, gotovo ne uide zasluženi kazni.

n. Roparski umor v Gradcu. Dne 10. marca zvečer so našli 50 let staro prodajalko tobaka Marija Bloder v njeni prodajalnici umorjeno. Imela je prerezan vrat. Morilca, ki jo je umoril z namenom, da jo oropa, so že prijeli in odgnali v zapor.

n. Peljite me v mrtvašnico, je rekel na Dunaju mlad gospod kočijažu in sedel v voz. Kočijaž je pognal konja in oddrdal, nič hudega sluteč proti mrtvašnici. Ko je prispel pred mrtvašnico, je začul iz voza strel. Tujec si je pognal kroglo v srce in obležal na mestu mrtev. Prenesli so ga takoj v mrtvašnico, kamor si je zaželel. Vzrok samomora ni znan.

Razno.

r. Prijetno iznenadenje. Pred par leti je skočil postaren in imovit trgovec iz Budimpešte v Donavo z namenom, da siloma konča svoje življenje. Neki delavec je skočil za njim in ga hotel

rešiti. Starec ni bil svojemu rešitelju prav nič hvaležen, ampak ga je še oštel, češ, kaj se vtika v stvari, ki mu niso nič mar. Kako prijetno pa je bil rešitelj iznenaden te dni, ko je dobil od sodišča obvestilo, da je stari trgovec umrl in zapustil njemu vse premoženje.

r. Rekord v stenografiji. Svetovni rekord v stenografiji je dosegel Mislej Nathan Behrin. V javni tekmi je vpisal 322 besed na minuto. V zgodovini stenografije je s tem prvič prekoračeno število 300 besed.

Zadnje vesti.

(Nadaljevanje 1. strani.)

žile vse socialistične stranke in proglasile splošno stavko.

LDU Berlin, 13. marca. Novi državni kancelar Katt je izdal razglas, v katerem naglašja, da sta narod in država v veliki nevarnosti, ker je stiska vedno hujša in grozi lakota. Dosedanja vlada je bila brez moči in avtoritete in zato nikakor ne bi mogla obvarovati Nemčijo boljše vize. Potrebna je vlada dela, ki bo izvršila mirovno pogodbo, kakor potrebuje čast naroda in njegove življenske in delovne zmožnosti. Nova vlada bo poskrbela, da dobe siromašni sloji živila po nizkih cenah, stavke in sabotaže pa bo brezobzirno zadušila, ker jih smatra za izdajstvo naroda in domovine. Nova vlada ne bo vlada enostranskega kapitalizma, temveč bo skušala obvarovati nemško delo težke usode mednarodnega tlačenja po velikem kapitalu. Smatra se dovolj močna, da zlomi brezobzirno vsak odpor. Pozna samo nemške državljane, katerih največja dolžnost je delo.

Shod JDS. v Kamniku.

Kamnik, 14. marca. (Izv. por.) Danes se je vršil v tukajšnjem društvenem domu pod predsedstvom dr. R. Karbe javen shod JDS., katerega se je udeležilo več sto oseb. Zastopane so bile tudi okoliške občine, zlasti one iz tujinke doline. Poročal je poslanec Adolf Ribnikar o političnem položaju. Pojasnjeval je zgodovino boja radikalno-pravaško-klerikalnega bloka za vlado v državi, kojega glavna naloga bi bila izvesti volitve v državni zbor na korupten način ter z vladnim aparatom potvoriti pravi izraz ljudske volje. Sedanje vladne stranke so pretile regentu z meščansko vojno ter ga nalgale, da imajo za seboj nadpolovično večino vseh poslancev in da morejo delati s parlamentom. Vsi oni, ki delajo proti ujedinjenju naj pomnijo, da ni bila za Jugoslavijo zaman prelita kri stotisoč junakov in da niso matere in žene zastonj izsolzile milijone solza. Junaki, ki so nas znali oprostiti zunanjih sovragov in ki so bili kos razdreti Avstro-Ogrski monarhiji, da vstvarijo jugoslovansko državo, se bodo znali boriti tudi za to, da ohranijo ujedinjeno Jugoslavijo pred notranjimi sovražniki. Meščanske vojne se nihče ne želi, a gotovo pa je, da bo treba braniti novo domovno, če ne bo šlo z lepa, tudi z orožjem v roki. Govornik dokazuje, kako je Protikoroševa vlada že tekom enomesečnega vladanja zagrešila nebroj gospodarskih nesreč za državo, SLS. pa je v tem kratkem času doprinesla potrdilo, da ji niso mar niti ljudski, niti narodni interesi, kadar ji gre za to, da utrdi brezdomovinski klerikalizem, ki ima svojo glavo izven države. Končno se bavi govornik z ne-

moralnostjo in lažnostjo klerikalnega časopisja, ki dokazuje, da so po odhodu dr. Susteršiča in dr. Lampeta, o katerih se je mislilo, da so izvor zla klerikalne stranke, voditelji SLS. danes še zlobnejši in nemoralnejši kot so bili pred vojno. Prav je, da se z javno kritiko čisti javna uprava, a če hoče kdo okno očistiti, mora vzeti v roko čisto cunjo, ne pa tako nesnago, kot je klerikalno časopisje. Proti vsak dan bolj nesramnemu klerikalizmu je treba pomnoženega dela. Ako bi vsaj trije inteligenti storili za napredno stvar toliko kot en kaplan za klerikalno, bi tudi pri nas izgubili klerikalci kmalu ves političen vpliv. Drugi govornik poslanec dr. Pavel Pestotnik razpravlja o pomenu in nalogah politične organizacije JDS. Na zgodovinskih zgledih pojasnjuje škodljivost klerikalizma za naš slovenski del jugoslovanskega naroda. Pozivlja k vztrajnosti in k smotrenemu boju proti nazadnjaštvu. Burno pritrdjevanje je sledilo izvajanjem obeh govornikov.

JUGOSLOVANSKI NOVINARJI NA ČEHO-SLOVAŠKEM.

LDU Tatranska Lomnica, 13. marca. (ČTU) Jugoslovanski novinarji so posetili kopališče Smokovce, kjer se nahaja prvo slovaško zdravilišče Šrobarjevo za skrofulozne otroke. Novinarje je spremljal zdraviliški ravnatelj dr. Mally, kateri je izrazil nado, da jugoslovanski bratje Čehom ne bodo odrekli pomoči, kadar bodo za svoje bolne otroke rabili to, česar sami nimajo, namreč bivanje na solnčnem jugu. Po povratku iz zdravilišča je bila skupna večerja, katere so se udeležili jugoslovanski gostje minister doktor Hodža, župan iz Piže dr. Ruman, msgr. doktor Blaha, vladni referent Kornelij Stodola, referent dr. Halle in drugi. Minister dr. Hodža se je v svoji napitnici spominjal starih tradicionalnih odnošajev med Jugoslovani in Slovaki in je dejal med drugim: „Popreje smo bili sužnji v svoji domovini. V tem sužnjem času smo vedno priznavali ideale slovanstva in bomo to delali tudi sedaj, ko smo osvobojeni. Ako pozovete Slovaško, bo slišala ta glas.“ Končno je minister dr. Hodža v hrvaščini zaklical: „Živela Vaša in naša Jugoslavija!“ Napitnici ministra dr. Hodže je odgovoril novinar Milan Marjanovič in je izjavil, da ga napitnica tembolj veseli, ker pozna ministra kot dolgoletnega borilca za slovanske ideale. Marjanovič je dejal: „Veseli nas, na nas pod Tatro pozdravlja unifikacijski minister; njegovemu delu želimo popoln uspeh. V imenu nas vseh obetamo, da hočemo ostati vedno iskreni Slovani in v stiski vedno lahko računate na našo pomoč.“ Zjutraj, dne 13. t. m. so se jugoslovanski gostje odpeljali, da si ogledajo oravski Podzamek.

ZELEZNIŠKA NESREČA.

LDU Praga, 14. marca. (ČTU) Tovorni vlak št. 368 se je zaletel na postaji Zdice v tovorni vlak št. 385. Obe lokomotive sta skočili s tira, nekaj vagonov se je razbilo in vlakovodja vlaka št. 368 je ubit. Na pomoč sta prišla pomožna vlaka iz Praga in Plznja.

Prodajam 4-5 tisoč kg suhega sena.

Cena po dogovoru.

Jera Žepić,

Goj. d. pošta Trzin, Gorenjske.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI

Stritarjeva ulica šte. 2. Podružnice v Splitu, Trstu, Celovcu, Sarajevu, Gorici, Celju, Mariboru in Borovljah; bančna ekspozitura v Ptuj.

Delniška glavica
in rezerve okrog **K 50,000.000 —**
Telefon št. 261.

Sprejema
vloge na knjižice in tekoči račun
proti ugodnemu obrestovanju.

Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev,
= vaint in dovoljuje vsakovrstne kredite. =
Brzjavni naslov: „Banka“.

Delniška glavica
K 30,000.000

Jadranska banka :: Podružnica Ljubljana

Rezerve: okrog
K 10,000.000

Centrala: Trst. Podružnice: Beograd, Dubrovnik, Dunaj, Kotor, Maribor, Metković, Opatija, Split, Sarajevo, Šibenik, Zadar, Ekspozitura Kranj.

Sprejema: Vloge na knjižice. Vloge na tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju.
Rentni davek plača banka iz svojega

Kupuje in prodaja: Devize, valute, vrednostne papirje itd.

Eskontira: Menice, devize, vrednostne papirje itd.
Izdaja: Čeke, čekovnice in akreditive na vsa tu in doma mesta

Daje predjeme: na vrednostne papirje in na blago ležeče v javnih skladiščih. Daje trgovske kredite pod najugodnejšimi pogoji

Prevzema: Borzna naročila in jih izvršuje najskrbneje.

Brzjavni naslov: Jadranska.

Telefon št. 257.